

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 4
Huhtikuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

31:s vuosik. 1926

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 15 mk. koko vuodelta. —

Kuka on suurin?

Tuon kysymyksen johdosta ovat ihmiset riidelleet kaikkina aikoina. Siitä riitelivät Jeesuksen ensimmäiset opetuslapsetkin torstai-iltana ennen Hänen kuolemaansa, jolloinka he olivat saaneet Jeesukselta ensi kerran Herran p. Ehtoollisen. Kun Jeesus puhui heille kärsimisestään ja kuolemastaan, niin väittelivät he siitä kuka heistä suurin olisi.

Tästä samasta asiasta riitelevät ihmiset vieläkin. Kuka on suurin? Minäkö vai naapurini? Mikä kansa on suurin ja voimakkain? Kuka tässä on käsikijä, johtaja? Kenellä on valta? Tästä syntyy kaikki rauhattomuus maan päällä. Tästä johtuu riidat ja sodat kansojen ja valtioiden kesken. Tästä johtuu erimielisyydet sekä valtiollisten että uskonnollisten puolueitten kesken. Tämän takia riidellään kodeissa ja perheissä. Jokainen tahtoo olla ensimmäinen ja luulee olevansa suurin. Jeesus sanoi opetuslapsilleen: „*elkää te olko niinkuin toiset (maailman) ihmiset*“. Jeesuksen opetuslapset eivät saa olla samanlaiset kuin maailman ihmiset. Heidän pitää olla paremmat kuin he, heidän pitää rakastaa kaikkia ihmisiä, heidän pitää olla lempeät, ei riitaiset, ei juoruavaiset. Jeesus on heidän puhdas ja kaunis esikuvansa. Heidän pitää koettaa olla samanlaiset kuin Jeesus oli, elää niinkuin Jeesus eli.

Kuka on suurin? Tähän kysymykseen annetaan erilaisia vastauksia. Muutamat sanovat: suurin on kuningas, tahi keisari, tahi sotapäällikkö, joka on valloittanut sodassa maita ja koonnut paljon rikkauksia. Toiset sanovat: suurin on viisas

tiedemies, joka on tehnyt suuria keksintöjä ja kirjoittanut viisaita kirjoja ja saanut paljon kiitosta ihmisiltä. Noin sanovat ihmiset. Mitä sanoo Jeesus? Hän sanoo: suurin on se, joka tahtoo miellään palvella toisia. Suurin on se, joka ei ole ylpeä, vaan aina auttaa toisia, kieltää itsensä voidakseen antaa lahjoja toisille. Suurin on se, joka ilolla antaa henkensä toisten edestä.

Sellainen oli Jeesus itse. Koko ikänsä Hän palveli toisia. Aina oli hän valmis auttamaan ja ilahuttamaan toisia. Hän ei vaatinut, että toiset Häntä palvelisivat. Hän teki Jumalan tahdon. Ja Hän meni kuolemaan ristillä pelastaakseen kaikki ihmiset synnistä. — Meidän pitäisi olla Hänen kaltaisiansa. —

Mutta se ei ole helppoa. Meillä on monia kiusauksia ylpeyteen ja itsekkäisyyteen. Niinkuin oli apostoli Pietarillakin. Hänelle sanoikin Jeesus: „*Simon, Simon, saatana tahtoo kiusata sinua, mutta minä rukoilen sinun puolestasi.*“

Kun kiusaus tulee, kun ylpeys ja itserakkaus kiusaavat meitä, muistakaamme, ettemme ole yksin. Jeesus silloin rukoilee puolestamme. Se auttaa. Me huomaamme ylpeyden vaaran ja Jeesus auttaa meitä tulemaan taas nöyriksi ja palvelemaan toisia. Ehkä toiset ihmiset sanovat, että me olemme huonot ja mitättömät. Mutta emme me siitä suutu. Me tiedämme, että suurin on se, joka palvelee ilolla ja nöyränä toisia.

Th. Jacobsén.

Tanskan k.m. matkapappi.

Suomen Kuuromykkäin Liiton vuosikokous

pidettiin Helsingissä maalisk. 25 p:nä. Kokoukseen olivat lähettäneet edustajiaan seuraavat 10 haaraosastoa nim.: *Turku* (E. Savisaari, B. Kaski), *Porvoo* (A. Vesterlund), *Tampere* (J. Ikkela), *Riihimäki* (Olga Virtanen), *Hämeenlinna* (H. Ylén), *Viipuri* (Helmi Kaski), *Kotka* (O. Liikunan), „Heffata“ *Kiikka* (Fanny Ritala), *Pori* (H. Hurtila) ja *Helsinki* (Fr. Schoultz, V. Salovaara, A. Virtanen, Aino Blomkvist).

Kokous alkoi hartaushetkellä Nikolainkirkon paviiljongissa, jossa past. *Nyberg* puhui täpötäydelle kirkolle. Klo 1 p. alkoi varsinainen vuosikokous. Avauspuheen piti kouluneuvos *V. Forsius*, joka myös valittiin yksimielisesti kokouksen puheenjohtajaksi. Tulkkina toimi rouva *Elma Ignatius* ja sihteerinä past. *Nyberg*.

Sihteerin laatima vuosikertomus hyväksyttiin sillä toivomuksella, että Liiton toiminta saataisi entistä eloisammaksi. Eräs edustaja paheksui sitä, että Liiton varoilla oli kannatettu Ävikin vanhainkotiä. Sen johdosta sekä Liiton puheenjohtaja että hra *Sundberg* antoivat selityksiä ja eräät toisetkin puolsivat lämpimästi Ävikin avustamista.

Kokoukselle esitettiin Liiton tilit sekä tilintarkastajain antama lausunto. Keskushallitukselle myönnettiin tilivapaus.

Keskushallituksesta oli eroamisvuorossa hrat *J. Sundberg*, *A. Norstedt* ja past. *H. Nyberg* sekä varajäsen *Fr. Schoultz*, jotka kaikki valittiin uudelleen.

Lisäystä keskushallituksesta olivat eroamisvuorossa neiti *Siiri Talvia* Tampereelta ja hra *R. Pitkänen* Helsingistä sekä varajäsen *J. F. Talvia* Kiikasta.

Neiti *Talvia* valittiin uudelleen 26 äänellä, *R. Pitkänen* ja *E. Savisaari* saivat 15 ääntä kumpikin, jolloin hra *Pitkänen* luopui *E. Savisaaren* hyväksi ja tuli valituksi varajäseneksi.

Liiton keskushallituksen jäsenet v. 1926 ovat siis kouluneuvos *V. Forsius*, puheenjoht., past. *H. Nyberg* varapuheenjohtaja, sihteeri ja asiamies, rva *Helmi Nyberg* rahastonhoitaja sekä muina jäseninä rouvat *Elma Ignatius* ja *Anna Heikinheimo* sekä herrat *J. Sundberg*, *O. Wetzell*, *A. Norstedt* ja *E. Karilas*. Varajäseniä: hrat *Fr. Schoultz*, *R. Pitkänen* ja maisteri *Sigyn Heikel*.

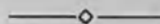
Lisätyn keskushallituksen jäsenet ovat: neidit *Siiri Talvia*, *Alice Vesterlund*, hrat *E. J. Pesonen*, *I. K. Palomaa*, *E. Savisaari*, *Lauri Vainola*, sekä varajäsenet hrat *R. Pitkänen*, *Emil Mattila* ja *K. A. Nyman*.

Liiton tilintarkastajiksi valittiin entiset: neiti *Thyra Eklund* ja hra *V. Salovaara*, varalle professori *M. Heikinheimo*.

Vuosikokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin herrat *W. Lindberg* ja *R. Pitkänen*. Kokous päätti tällä kertaa maksaa 50 % edustajain rauta-

tiepilettien hinnasta vuosikokoukseen ja jätettiin keskushallituksen harkittavaksi eikä vastaisuudessa jo voisi maksaa koko piletin hinta yhdelle edustajalle kustakin yhdistyksestä.

Illalla oli yhteinen illanvietto. Hra *Sundberg* piti tuliaispuheen. Past. *Nyberg* esitelmöi kuningas *Erik XIV* ja *Kaarina Maununtytystä* sekä esitti varjokuvia Tanskan rakennustaiteesta, m. m. sen monista mahtavista kirkkorakennuksista. Virvokkeita nautittiin. Yhdessäolo oli hupainen, virkistävä ja toivottavasti hyödyllinen.

Vilho Ritala 50 vuotias.

Maalisk. 13 p:nä vietettiin Kiikassa suuremmin juhla, jolloin Ritalan talossa isäntä *Vilho Ritala* täytti 50 vuotta. Läheltä ja kaukaa oli tullut suuri joukko sukulaisia ja ystäviä onnittelemaan päivän sankaria. Iloisena ja ystävällisenä *Vilho* isäntä

tuli vieraitansa vastaan ja toivotti vieraat sydämellisesti tervetulleiksi kotiinsa. Päivän sankaria muistivat ystävät monilla lahjoilla. Muun muassa erittäin kaunis kipsinen Kristus-kuva oli kaikkien huomion esineenä. Heffata k.m. yhdistys esiintoi kunnioittavan onnitelunsa varapuheenjohtajalleen lahjoittaen arvokkaan puurolusikan kiitollisuutensa osoitukseksi y.m. Ystävällinen, vieraanvarainen koti täyttyi monilla kauniilla kukilla. Kirkkoherra *Maja* piti puheen päivän sankarille ja opettaja *Kannari* luki nti Suomelan sepittämän runon 50 vuotiaalle. Ilta kului niin hauskaasti, liiankin pian pikkutunneille asti.

Toisena päivänä jatkettiin juhlaa. Pidettiin puheita, laulettiin lauluja ja k.m. ystävät nostivat rakastetun isännän ilmaan hurraten eläköötä.

Kaikkien ystävien sydämen lämmin toivomus oli ennenkuin erottiin, että Jumala runsaasti siunaisi päivän sankaria ja hänen perhettään. Antaisi hänelle monta rauhaisaa elinvuotta.

Kirje Tampereelta.

Huoneusto-asia. — Vierailu N. N. K. Y:n nuorten tehtaalaistytöjen kodissa. — Kirjasto. — Ompeluseurantyö. — Raha-avustus.

Sota-aikana Tampereen K. m. yhdistyksen on täytynyt luopua omasta huoneustostaan Sukkavarantaankadun varrella, jonka jälkeen yhdistys on koontunut Johanneksen kansakoulun puurakennuksessa olevaan luokahuoneeseen. Siellä usein valtasi meidät kodittomuuden tunne kun ei ollut omaa kokoushuonetta. Vaikka kokoukset olivatkin välistä innostavat, niin niillä oli kuitenkin tilapäisyyden tuntu. Tarvitsemme suojan, missä voimme vapaasti työskennellä sivistämis-, kirjasto- ja ompeluseura-toivissa, joista toivomme herätteitä Tampereen kuuromykkien elämän edistämiseksi ja virkistykseksi.

Vihdoin viime marraskuun 22 p:nä 1925 yhdistyksen pidetyssä kokouksessa oman huoneuston hankinnan kysymys yhdistykselle oli esillä. Seurasi vilkas keskustelu ja kokous päätti melkein yksimielisesti hankkia oman huoneuston itselleen. Katsoen nykyaikana huoneuston saannin vaikeuteen, päätti kokous vedota rehtorin rouva Fia Länkelän apuun. Kokouksessa tehtiin pöytäkirja. Rouva Länkelän olemme tunteneet pari kymmentä vuotta rakkaana ja herttaisena ystävä-nämme. Kävimme hänen luonaan esittämässä huoneusto-asiaamme. Hän suhtautui hyvin myötätuntoisesti ja ymmärsi asiaamme.

Kahden kuukauden kuluessa hyvän ystävän neuvot johtivat Jumalan avustamana Tampereen N. N. K. Y. (Nuorten Naisten Kristillisen yhdistyksen) omistamaan taloon Viinikankadun varrella N:o 12. Siitä talosta yhdistys sai helmik. 1 p:stä tänä vuonna hyvin sopivan huoneuston, joka käsittää kaksi huonetta ja osan keittiöön erittäin hyvine ympäristöineen. Mainittu talo sijaitsee kauniilla paikalla vastapäätä Johanneksenkirkkoa. Innolla yhdistys järjestettiin kuntoon. Yhdistyksen oma huonekalusto, säilytettynä monet vuodet eräissä kellarissa, ullakoissa ja k. m. kodeissa tuotiin omaan huoneustoon. Talonhallituksen luvalla puheenaolevan kahden huoneen välinen oven aukko levennettiin.

Tämän merkkitapauksen, huoneuston saannin johdosta piti pastori H. Nyberg helmikuun 21 p:nä klo 12 päivällä jumalanpalveluksen yhdistyksen omassa huoneustossa. Illalla yhdistys järjesti tupaantuliais-illanvieton, jossa olivat läsnä rehtori Länkelä, rouva Länkelä, N. N. K. Y:n kodin johtajatar neiti Edla Sahrola, pastori Nyberg ja kaikki k. m. jäsenet. Siellä lausui rouva Länkelä sydämmellisesti tervetulleeksi yhdistyksen talonsa.

Maaliskuun 13 p:nä klo ½ 7 ip. saivat yhdistyksen jäsenet kutsun samassa talossa olevan N. N. K. Y:n nuorten tehtaalaistytöjen kotiin vierailulle. Isossa salissa oli aistikkaasti koristettu kahvipöytä. Ensiksi kodin johtaja neiti Sahrola

lausui lämpimät tervetuliaissanat pastori Nybergin tulkitsemana. Vieraille tarjottiin kahvia kodissa valmistettujen leivoksien kera. Sen jälkeen N. N. K. Y:n puheenjohtaja rouva Länkelä kertoi hauskaasti Kodin 20-vuotisesta toimestaolosta ja miten koti saatiin perustetuksi. Sitten näytettiin vieraille kaikki huoneet kiertäen toisesta toiseen. Huoneita on 14 kodikkaine sisustuksineen. Akkunoissa oli kodissa kudotut sievät akkunaverhot ja käsinommellut puoliverhot, pöydillä myös käsinommellut pöytäliinat, latioilla oli kodissa kudotut matot, joitten kuteet ovat johtaja ja työt leikanneet ja värjänneet. Vielä saatiin nähdä johtajan huonetta ja sen vieressä kansliaa, joka on samalla rukouskammiona. Kodilla on ajanmukainen pesuhuone, leivinuone, kellarit y. m. Ylläkerrot huoneet on N. N. K. yhdistys korjauttanut ajanmukaiseen kuntoon viime syksynä, joka on vaatinut paljon varoja.

Yhdistyksen kirjasto järjestettiin uudestaan. Kaikki kirjat päällystettiin uusilla paperilla ja ne numeroitiin. Kirjasto sai vastaanottaa toiminimi Arvi Karistolta lahjakirjaston, joka käsittää 37 eri kirjaa arvoltaan 500 mk. Kirjasto piakkoin tulee jäsenten käytettäväksi.

Yhdistyksen ompeluseuran työ on päässyt alkuun. Ostettiin jonkun verran työ-aineita.

Yhdistys sai Tampereen Säästöpankilta 2.000 mk. raha-avustusta vuokraa varten (pyydetty oli 5.000 mk. mk.)

Siiri Talvia.

Turun K. m. yhdistys 40 vuotias.

(Jatkoa.)

(Lehtemme viime numeroon oli tämän kirjoituksen loppuun tullut ikävä taittovirhe. Sentähden painatamme mainiun kirjoituksen loppurivit uudestaan.)

Esitelmiä ja kertomuksia pitivät kuuromykkät itse; nimittäin D. F. Hirn, Albert Tallroth, Frans Talvikoski, Frans Hellä, H. Hytönen, Karl Karlsson-Kuha, Adolf Mattsson-Metso, C. F. Schoultz, K. G. Stenström, Elin Virtanen y. m. Kun hänen oli lukenut jonkun kirjan tai historian, niin hän kertoi siitä sunnuntaisin kokouksessa. Kokouksissa kävi myöskin kuuromykkäin opettajia, jotka ovat myöskin toisinaan pitäneet esitelmää kuuromykille ja seurustelivat kuuromykkäin kanssa.

Kun pastori A. E. Nordman tuli Turun kuuromykkäin koulun johtajaksi, niin hän, seuraten piispa Alopeuksen esimerkkiä, kutsui joka vuosi aina vuoteen 1907 asti, jolloin kuuromykkät saivat omat matkapapit, kuuromykkiä maaseuduilta suuriin jumalanpalveluksiin ja Herran Ehtoolliselle keväällä.

Kun Turun K. m. yhdistyksen johtokunta ajatteli, kuinka kuuromykkät voisivat kunnioittaa esisämme K. O. Malmin muistoa, niin se päätti kerätä

varoja hautamuistokiven pystyttämiseen Malmin haudalle, joka siihen aikaan oli aivan tyhjä. Opettaja Hirn esitti asian kuuromykkille ja kokosi varoja tätä tarkoitusta varten. Niin tuli vuonna 1896 yli 300 mk. Kivi tilattiin Forströmin kivihiomotehtaasta ja siihen asetettiin Albert Tallrothin muovailema K. O. Malmin rintakuva. Tämä kaunis hautapatsas paljastettiin Suomen ensimmäisessä yleisessä kuuromykkäin kokouksessa 22 p:nä kesäkuuta v. 1896.

E. A. Nordman.

Kun yhdistys täytti v. 1896 10 vuotta, niin silloin se päätti toimeenpanna ja järjestää ensimmäisen yleisen kuuromykkäin kokouksen yhdistyksen 10 vuotisjuhlan yhteydessä. Tämän vuoden alussa rupesi ilmestymään Kuuromykkäin Lehti Mikkelissä. Lehteen pantiin ilmoitus ja kutsumus yleiseen kuuromykkäin kokoukseen, joka pidettiin 22—23 p:nä kesäkuuta 1896. Yhdistyksen jäsenillä oli silloin paljon hommaamista kokouksen järjestämisessä. Tähän ensimmäiseen yleiseen k.m. kokoukseen saapui yli 100 kuuromykkää. Kokouksen pääohjelma oli: Käynti Tuomiokirkossa, Turun linnassa, merikoulun museossa ja K. O. Malmin hautapatsaan paljastaminen. Kuuromykkäin koulussa, jossa yleinen kokous pidettiin, laitettiin suuret yhteisaamiaispäivälliset kokouksen osanottajille. Tässä kokouksessa paljastettiin neiti Olga Forstenin ompelema Turun kuuromykkäinyhdistyksen lippu. Kokouksen osanottajat lähtivät juhlaulkueessa lippuineen hautausmaalle, jossa tapahtui Malmin hautapatsaan paljastaminen. Pastori Nordmanin pidettyä lyhyen saarnan ja D. F. Hirnin juhlapuheen paljastettiin Malmin hautapatsas. Turun Kuuromykkäinyhdistys otti Malmin hautapatsaan hoitoonsa. Se on hoitanut sitä tähän asti 30 vuotta. Joka vuosi kesällä Malmin haudan ympärille laitetaan kaunis ruohikko ja istutetaan kukkia. Hautausmaan puutarhuri hoitaa sitä aina ja yhdistys maksaa hänelle patsaan hoidosta. Nykyään se maksaa noin 100 mk. vuodessa. Tästä me huomaamme, että Turun Kuuromykkäinyhdistys hoitaa Malmin hautaa kauniilla tavalla. Ennen Malmin hauta oli aivan tyhjä 33 vuotta, ennenkuin yhdistyksen johtohenkilöiden aloitteesta patsas saatiin pystytetyksi.

Koska yhdistyksen jäsenet eräistä syistä olivat

ruvenneet epäilemään toisiaansa rehellisyyteen nähden yhdistyksen varojenhoidossa, niin kuuromykkät päättivät pyytää pastori Nordmania yhdistyksen varojen hoitajaksi. Pastori Nordman suostui pyyntöön ja otti yhdistyksen varat hoitoonsa vuonna 1894 ja hoiti sitä yhtä mittaa kuolemaansa asti eli vuoteen 1918, siis 24 vuotta ja tämän jälkeen opettaja Palomaa on hoitanut yhdistyksen rahavaroja.

Yhdistyksessä on tapahtunut muuan kova onni. Yhdistyksen jäsen neiti Vendla Avellan, joka kuoli Turussa »Hemmet» kodissa 1898, oli testamentissaan lahjoittanut yli 2,000 mk. yhdistykselle. Hänen kuoltuansa sai yhdistys heti nämät rahat haltuunsa. Kului 3 vuotta ja vainajan perilliset saivat kuulla, että tämä testamentti ei ollut raastuvan oikeudessa vahvistettu ja vaativat rahoja itselleen oikeudessa. Pastori Nordman ajoi asiaa yhdistyksen puolesta. He väittivät, ett'ei V. Avellan ollut tätä summaa itse ansainnut, vaan saanut sen perinnöksi ja vaativat, että tämä testamentti julistettaisi mitättömäksi. Tämä juttu oli monta kertaa oikeudessa käsittelyn alaisena, ennenkuin oikeus tuomitsi testamentin mitättömäksi. Silloin tuli yhdistykselle katkera isku, 2,000 mk. korkoineen annettiin pois.

Yhdistyksen kokoukset pidettiin ennen Turun kuuromykkäin koulussa aina vuoteen 1899 asti, jolloin sen kokoukset täytyi siirtää muualle. Silloin yhdistys sai kokoontua kansakouluun Itäisen Pitkäkadun varrella N:o 27. Yhdistys maksoi kokoukselta 4 mk. vuokraa. Kokoukset pidettiin siellä aina vuoteen 1904, jolloin yhdistys vuokrasi oman huoneuston.

Kun v. 1899 D. F. Hirn rouvineen muutti Helsinkiin, niin jäsenet Hirnin kehoituksesta valitsivat hra Hacklinin (kuuleva) yhdistyksen puheenjohtajaksi 1899—1900. V. 1900—1901 oli puheenjohtajana H. Hytönen, 1901—1903 Adolf Mattsson-Metso ja 1903—1904 H. Hytönen. V. 1904 maisteri Edw. Lück rupesi ahkerasti käymään yhdistyksen kokouksissa. Hän tutustui kuuromykkiin ja oppi viittomaan hyvin. V. 1904 jäsenet valitsivat maisteri Lückin yhdistyksen puheenjohtajaksi. Hän pysyi virassa vuoteen 1910, jolloin hän muutti Ouluun. 1910—1911 puheenjohtajana oli neiti Ester Erich (Bergroth). Vuodesta 1911 tähän asti on puheenjohtajana ollut opettaja J. K. Palomaa.

J. K. Palomaa.

Kun maisteri Lück tuli puheenjohtajaksi, niin huomattiin edullisemmaksi, että yhdistys vuokraisi oman huoneuston. Ruvettiin etsimään huoneustoa ja onnistuttiin saada vuokrata opettaja Palomaan tilaama huoneusto uudessa rakennuksessa Herttokujan 2:ssä, lähellä kuuromykkäin koulua. Yhdistys sai ensi kerran muuttaa omaan huoneustoonsa marraskuussa 1904. Siellä maisteri Lück johti ompeluseuraa, osaten itsekin ommella taitavasti. Myöskin järjestettiin myyjäisiä, joita

sittemmin on pidetty useina vuosina aina tähän saakka. Yhdistyksen huoneustoon perusti Turun Kuuromykkäin auttajayhdistys naisten asuntolan, joka oli toimessa vain yhden vuoden. V. 1906 yhdistys sai muuttaa vähän suurempaan huoneustoon samassa talossa, jossa se oli vuoteen 1916, jolloin se muutti nykyiseen huoneustoon Yliopiston kadun 6:teen.

Elias Savisaari.

Yhdistyksen nykyinen toiminta on aivan toiseltaista, kuin vanhan ajan toiminta, joka ajallaan täytti tehtävänsä. Nykyisessä toiminnassa tahdotaan levittää yhä laajempaa valistusta, elämän oikeata ohjausta, omatoimisuutta, hyviä neuvoja ja yleensä kehittää ja kohottaa sekä henkisesti, että aineellisesti.

Kun Suomen Kuuromykkäin Liitto perustettiin v. 1905, niin Liiton Keskushallituksen taholta oli hyvin monta kertaa kehoitettu yhdistystä liittyämään Suomen Kuuromykkäin Liittoon, mutta yhdistyksen vanhat jäsenet jyrkästi vastustivat yhdistyksen liittymistä siihen. Tämä kysymys on ollut kokouksessa keskustelun alaisena hyvin monta kertaa, ennenkuin tammikuussa 1919 yhdistyksen kokous päätti ääntenemmistöllä liittyä Suomen Kuuromykkäin Liittoon. Uudet säännöt tulivat heti voimaan ja vanhat 33 vuotta olleet voimassa kuoletettiin. Vuodesta 1919 tähän asti joka syksy on yhdistys järjestänyt piirikokouksen, eli esitelmäpäivät, joihin on saapunut tavallisesti yli 120 kuuromykkää. Noin puolet siitä on tullut maaseuduilta Turun ympäristöltä. Kokouksien ohjelmat ovat aina olleet arvokkaat esitelmineen ja opintomatkoineen.

Yhdistyksen nykyisen huoneuston (suuri sali, kamari, keittiö ja 2 eteistä) vuokra on 8,000 mk. vuodessa. Viimeisinä aikoina yhdistys on saanut vuosittain Turun Kaupungin Valtuustolta 2,000 mk. ja Turun Säästöpankin voittovaroista 1,000 mk. vuokraan. Yhdistyksen nykyiset menot ovat

noin 10,000 mk. vuodessa ja tulot ovat vähän enemmän kuin menot. Yhdistyksellä on varoja nykyään noin 24,000 mk.

Lausuntokilpailuja on toimeenpantu useita kertoja ja kotiopintoja on järjestetty 2 kertaa.

Yhdistyksellä on oma lainauskirjasto, jossa on noin 300 nidettä. Useat jäsenet ovat ne jo läpi lukeneet.

Yhdistyksen nykyisenä puheenjohtajana opettaja J. K. Palomaa on vuodesta 1911 tähän asti johtanut yhdistystä aina mallikelpoisella tavalla. Hän on osannut selvittää kaikki sotkuisat asiat, rauhoittaa, tasoittaa, neuvoa ja auttaa. Hän on johtanut kaikki rehellisellä tavalla, joten hän nauttii kuuromykkäin luottamusta. Sentähden jäsenet joka vuosi yksimielisesti ovat valinneet hänet yhdistyksen puheenjohtajaksi. Hänellä on tapana pitää yhdistyksessä hyvin usein esitelmiä kaikenlaisista tärkeistä asioista. Hän on uhrannut paljon aikaa kuuromykkien hyväksi ilman palkkaa. Sentähden jäsenet ovat suuressa kiitollisuudenvelassa hänelle. Viisi vuotta sitten on hänet kutsuttu yhdistyksen kunniajäseneksi.

Yhdistykseen kuuluu ala-osastona Turun kuuromykkäin urheiluseura »Valpas», joka perustettiin 1909. Jäseniä on siinä yli 40 ja puheenjohtajana toimii nykyään B. Kaski. Tämä urheiluseura toimii vilkkaasti. Yhdistyksellä on myöskin toinen osasto Turun Kuuromykkäin Shakkiseura, jonka toiminta on kuitenkin pientä. Vuoden 1924 lopussa on pääyhdistykseen perustettu Työttömyys-, sairaus- ja lakkokassa, jonka toiminta alkoi vuoden 1925 alusta lähtien. Jäseniä siinä on 9, jotka säännöllisesti tallettavat määrättyt viikkomaksut kassaan. Työttöminä ja sairaina jäsenet saavat kassasta avustusta. Tämä on hyvä säästämistapa. Kassan hoitajana on toiminut E. Savisaari.

Yhdistyksen jäsenluku on nykyään 70. V. 1914 se oli vain 40.

Yhdistyksen sihteerinä 1908—1912 on toiminut Aliina Pihlaja (Rantanen) ja 1913 lähtien allekirjoittanut.

Yhdistyksen varapuheenjohtajina ovat olleet 1908—1909 Ester Erich (Bergroth), 1910—1912 A. Vilkki, 1913—1917 E. Savisaari, 1918—1920 A. Vilkki ja 1921—E. Savisaari.

Turun Kuuromykkäinyhdistyksen toiminta on ollut toistakymmentä vuotta erilaisine toimintamuotoineen erittäin vilkasta ja siitä on paljon kirjoitettu Kuuromykkäin Lehdessä, joten ei tarvinnut enempää siitä nyt kirjoittaa.

Yllä olevissa muistelmissa on kerrottu vain pääasioita ja pääpiirteitä Turun Kuuromykkäinyhdistyksen 40-vuotis-elinaikana. Seikkaperäisempi selostus sen työstä jääköön yhdistyksen 50-vuotiskertomukseen. Varmasti on yhdistys levittänyt paljon siunausta Turun ja sen ympäristön kuuromykkäin keskuuteen. Se on ollut tukena ja ilona kuuromykkille elämän taistelussa. Toivottavaa on, että yhdistys eläisi vielä kauan voidaksensa

jakaa valistusta, iloa ja siunausta kuuromykille. Vallitkoon edelleenkin hyvä sopu, puhdas henki, rakkaus ja jalostava toveruus sen piirissä! Jumala sen työtä siunatkoon!

Loppu.

E. Savisaari.

Veljen kirje.

Veli hyvä.

Lämmin tervehdys! Kiitos viimeisestä! Ehkä kirjoitan tällä kertaa jotakin Turun Kuuromykkäin yhdistyksestä, joka äsken täytti 40 vuotta ja on Suomen ensimmäinen ja vanhin kuuromykkäin yhdistys. Minä olin kuukauden vanhana kapalovalvavana, kun tämä yhdistys perustettiin. Olemme siis tavallaan samanikäiset, samana vuonna syntyneet, keskitalven pakkasissa päivänvalon nähneet. Rinnan sitä on kasvettu ja vartuttu, leikattu vuosia ja kestetty ajan tyvenet ja tuiskut, — mutta kaukana toisistaan; yhdistys Suomen vanhassa sivistyskehdoissa Auran rannoilla, minä jylhässä Satakunnan Lapissa.

Kuka saattoi aavistaa, että kerran myöskin kohdataan? Kotipuolellani ei paljoa tiedetty kuuromykkäin olemassaolosta, kaikkein vähemmän heidän kouluistaan ja yhdistyksistään. Kuuromykkiä ei vielä ollut siellä, tuskin löytyi heitä lähikunnissakaan. Olin syntynyt aivan normaalina ja kaikki sisarukseni olivat terveaistisia. Mutta annapas olla! Kukaan ei voi tietää kohtaloaan edeltäkäsini.

Oli kaunis alkukesä. Olin toipunut ankarasta taudista ja aloin nopeasti tulla entiselleni. Maa viheriöitsi rehevänä, isä oli tehnyt kylvöt, jotka jo kauniina orastivat, lehmät kävivät lautumella, kaikki oli niin tuttua, kotoista ja suloista. Mutta yksi puuttui. Ympäriilläni, kaikkialla vallitsi kuolon hiljaisuus, jota voi häiritä ainoastaan omassa päässäni sairauden jälkikaikuna jyskyttävät ja helisevät äänet tuhansin eri vivahtein. Tuo syvä hiljaisuus alkoi minua kiusata. Kaipasin ihmisääniä, lintujen laulua, tuulen tuttua huminaa, joiden keskellä olin elänyt kahdeksan onnellista lapsuusvuotta. En voinut käsittää, miksi maailma oli äkkiä muuttunut hiljaiseksi ja äänettömäksi. Omaisenikin puhuivat äänettömästi keskenään ja minä sain paljon aihetta ihmetellä, miten he olivat oppineet kuulemaan »äänentöntä» puhetta, jota minä en voinut kuulla. Koetin itsekin puhua heille, mutta minulle vastattiin yhtä »äänettömästi». Lopulta minä ikävystyneenä ja tuskautuneena huusin nuo aina muistissani säilyneet sanat: »Puhukoo lujoo, ett minäki kuulen!» (Kotipuolen murretta). Sisarukseni nauroivat ja se kiusasi minua enemmän. En käsittänyt, että olin sairauteni aikana tullut umpikuuroksi.

Se oli minun kohtaloni. Kolme vuotta sitte vaelasin mitä synkimmässä tietämättömyyden pimeydessä. Lukutaidon olin kokonaan unohtanut, eikä

kukaan voinut minulle sitä enää opettaa, koska en enää muistanut kirjaimia. Saatoin kyllä itse puhua muille, mutta kukaan ei voinut minulle ajatuksiaan ilmaista; viittaustaito oli tuntematonta. Sain elää täydellisessä »villyden» tilassa, ja muistella kaiho-mielin niitä onnellisia lapsuusvuosia, jolloin vielä kuulin.

Sitten tuli pelastus. Minut vietiin kouluun. Mutta sen saat sinä, hyvä veli, uskoa, että Helmi-neidillä oli ankara työ koettaessaan minua rauhoittaa, kun isäni Tampereella jätti minut hänen huostaansa. Minä huusin ja kiruin, kuin indiaani, keskellä kaupunkia ja ihmisvilinää. Kuinka paljo se vaatikaan kärsivällisyyttä kiltiltä Helmi-neidiltä. Kaikki vaan siksi, että olin »villi», joka ei tiennyt, mihin häntä ajottiin viedä ja ero isästä oli ollut enemmän kuin hän saattoi kestää. Mutta kouluun joka tapauksessa vietiin.

Siellä sitte ensi kerran tulin näkemään myökin Turun Kuuromykkäin yhdistyksen. Satuun joskus sinne seinien sisällekin salaa kurkistamaan. Näin joukon vanhempia kuuromykkiä, jotka kukin tahollaan olivat syventyneet hartaaseen keskusteluun viittomakielellä. Toisinaan kävi siellä koulumme pastori A. E. Nordman tai joku opettajistamme pitämässä heille puheita viittomakielellä, jota minun koulupoikajärkeni ei vielä käsittänyt. Muutenkaan en paljoa käsittänyt yhdistyksen tarkoituksesta.

I. Ojala.
Jatketaan.

Ulkomailta.

— **Norja.** Lehtemme toimitukselle on tullut kutsumus *7.teen pohjoismaiseen aistivälliskokoukseen*, joka pidetään Trondhjeminissä Norjassa ensi heinäkuun 7—10 p:nä. Siellä keskustellaan kuuromykkäin, sokeain, tylsämielisten ja raajarikkojen opetuksesta ja auttamisesta. Siellä saavat tavata toisiaan aistivällisten opettajat ja auttajat ja neuvotella yhteistyötään koskevista asioista. Kokousta valmistaa suuri norjalainen toimikunta. Ruotsissa on ruvettu jo varustautumaan matkalle. Eräässä k.m. koulupiirissä on koulunneuvosto luvannut 200 kruunun matka-avustuksen jokaiselle opettajalle, joka aikoo lähteä kokoukseen. Ruotsin valtiolta on pyydetty 8.000 kruunua (n. 80.000 Smk.) matka-avustusta aistivälliskoulujen opettajistolle. Ja opettajat ovat ruvenneet valmistamaan esitelmiä, puheita ja keskustelukysymysten alustuksia kokousta varten. Kaikki valmistelut Ruotsissa on määrätty olemaan loppuunsuoritettu ennen pääsiäistä.

— **Ruotsi.** Talonomistaja *Troed Nelson* Tukholmasta on labjoittanut 10.000 kruunua (yli 100.000 Smk.), jonka koroista vuosittain annetaan raha-avustusta varamtomille, hyvämaineisille, kouluista päässeille k.m.:lle. Kuuromykkäin matkapapin tehtäväksi on annettu jakaa rahat.

— **Saksa.** Saksalla oli ennen maailmansotaa suuria alusmaita m. m. Afrikassa, johon Saksasta oli lähetetty lähetyssaarnaajia. Afrikan länsirannalle *Kameruniin* olivat saksalaiset lähetyssaarnaajat perustaneen *kuuromykkäinkoulunkin* mustille, kuuroille neekerilapsille. Näihin kouluihin kasvatettiin opettajiksi monien vuosien kuluessa alkuasukkaita, eli kristittyjä neekereitä. Kun Saksa maailmansodassa joutui tappiolle otettiin siltä alusmaat pois ja saksalaiset lähetyssaarnaajat karkoitettiin myös pois. Mutta

Tietoja kotimaasta.

— 60 vuotta täytti Helsingissä maalisk. 28 p:nä k.m. kiviipiirtäjä. *Axel Norstedt*. Hän on syntynyt Ruotsissa Norrköpingin kaupungissa. Koulunkäyntinsä suoritti hän Tukholmassa. Jo nuorena siirtyi hän Suomeen, asuen Turussa ja vuodesta 1893 Helsingissä. Ammatiltaan on hra N. kiviipiirtäjä. Hän työskentelee O. Y. Tilgmannin suuressa liikkeessä Helsingissä. K.m. yhdistyksen elämään on hra N. innolla ottanut osaa sen perustamisesta alkaen. Hän oli aikoinaan mukana mainittua yhdistystä perustettaessa. Hän on kuulunut pitkät ajat sen johtokuntaan. Myöskin Suomen K.m. Liiton keskuhallituksen jäsenenä on hän ollut. Erityisesti on N. harras „laulaja“ ja hän se yhä vielä johtaa „k.m. laulajan“ kuoroa jumalanpalveluksissa ja muissa juhlallisissa tilaisuuksissa Helsingissä.

50-vuotiaalle Vilho Ritalalle.

Kevätpäivän valjetessa, aurinkoisen loistaessa, kimaltaissa lumikenkätin, riemuitessa kevätkuoron iloitsi myös koti tuolla seistessään töyrähällä. Uusi asukaspa sinne, taloon tuonne korkealle oli tullut piltti pieni, aarre kallis äidillensä, isällensä ilo suuri.

Siitä kasvoi, jotta varttui leikkeissäänsä tanhuvilla kodin armahan piholla. Tuli myöskin kouluaika opin tiellä käyskennellä, tiedon maailmaan tutustua. Jotta siten suurempana, varttuessa vanhemmaksi saisi näyttää mitä taitaa, mihin työhön kykenevi, suoritella mitä mahtaa.

Tuli poika suuremmaksi, mieheks koululainen varttui. Nöyrä oli laadultaan, mieleltänsä sängen hyvä. Usko hyvään, Korkeahan, kunnioitus kaikkeen pyhään. Perinyt kun oli poika, saanut lahjaks' äidiltänsä uskon taivaan Jumalahan, kaiken hyvän antajahan. Lapsuusosko säilyi hällä kulkieensa elon tiellä, lähtiessä kauemmaksi lupsuuskodin maailmasta.

Tahtoi sitten Vilho — poika, perustaa myös oman kodin, oman pesän rakennella.

Morsioks' hän otti neidon kihlas Fannyn itsellensä. Omaksensa kutsuella, kodillensa emännäksi, ystäväkseen elon tiellä. Taivalta on taivallettu, kuljettu jo pitkä matka. aherrettu kodin hyväks', pesää omaa rakennettu. Aamut pitkät, illat myöhät, päivät monet, erilaiset yhdessä on elettynä. Kesän sulot nautittu on, kestettyä talven tuimat.

Isää moista mistä löydät, kun on Vilho Ritalassa. Lapsillensa rakas hellä, hyvä aina vieraallensa.

Taavain loistaa valkohanke, keväät taas on meille tullut. Mäellä tuolla taaskin ilo, juhla suuri Ritalassa 50-vuotias Vilho siellä juhlii kera vieraittensa kanssa omain rakkaittensa. Vieraat kaukaa tulleet ovat, lähteneet on juhlimahan, onnittelunsa tuomaan häälle, 50 vuotta täyttäneelle, matkan pitkän käynehelle. „Suo Jumala, anna Luoja, kauan vielä elääksensä, vuotta monta ollaksensa isä armas lapsillensa, kodillensa tuki, turva. Anna elonehtoo häälle valoisaa ja rauhallinen. Anna työlle menestys, elämälleen siunaus.“

— 70 vuotta täytti viime syysk. 30 p:nä km. *Eliina Mattila* Tampereella. Eliina Mattila oli piispa K. H. Alopaeuksen oppilas ja saanut hyvän, kolmivuotisen koulukasvatuksen Turun kuuromyökkäinkoulussa. Hän on ollut työssä Tampereella Enqvistin sahalta uskollisesti 30 vuotta. Nykyään hän nauttii sahalta eläketä heikontuneen terveytensä vuoksi. Hän on mieleltään aina iloinen ja tyytyväinen. Kun käy hänen kodissaan tuntee siinä hallitsevan piispa Alopaeuksen hengen. Toivotamme hänelle Jumalan siunausta ja rauhaisaa elämän iltaa. S. T.

— Riihimäen kuuromyökkäinyhdistyksellä oli vuosikokouksensa helmik. 28 p:nä P. piirin kansakoululla.

Jäseniä oli saapunut 17. Kokous aloitettiin klo 12 päivällä ja johti sitä hra *Lauri Vainola*. Siellä pohdittiin kaikki yhdistyksen toiminnassa kuluneen vuoden varrella tapahtuneet asiat, tarkastettiin tilit, esitettiin vuosikertomus j. n. e. Muun muassa ilmoitti puheenjoht. jäsenille sen yllättävän uutisen, että R:mäen kuurom. yhdistyksellä on nyt oma, pieni lainakirjasto. Sen lahjoitti yhdistykselle kustantaja Arvi A. Karisto Hämeenlinnasta ja käsitteä se 38 hyvää kirjaa arvoltaan 504 mk. Siitä saavat jäsenet lukemista ja siten lisätä tietoaan.

Toimitettiin sitten tavanmukaisessa järjestyksessä uudet vaalit. Johtokuntaan valittiin hrat L. Vainola ja Otto Heino, rvat O. Virtanen ja H. Kuusela sekä neiti E. Hakala, varalle hrat Antti Jäkälä ja I. Valtonen.

Puheenjohtajaksi tuli edelleen Lauri Vainola, varap. Otto Heino, sihteeriksi H. Kuusela ja rabastenhoitajaksi hra L. Vainola. Tilintarkastajiksi valittiin past. H. Nyberg ja hra O. Virtanen.

Lainakirjaston hoitajaksi valittiin H. Kuusela ja kokouksen sekä juhlien emännäksi valittiin rvat O. Virtanen ja M. Lassila sekä nti E. Hakala.

Sydämellinen onnitteluni 50 vuotta täyttäneelle Vilholle. 13 p:nä maaliskuuta 1926.

Kaisu.

Ompeluseuran toimintaa toivottiin edelleen jatkettavan ja ensimmäinen ompeluseuran kokous päätettiin pitää huhtikuun 10 p:nä illalla rouva M. Lassilan luona Harvialassa. Jäsenet, muistakaa saapua joukolla ompeluseuraan, yhdistyksen toimintaa tukemaan! Sukkapuikot ja virkkuuneulat mukaan!

Huhtik. 10 p. illalla Harvialassa Lassilalla! Seuraavana päivänä on pieni kokous.

— **Kuuromykkäin Auttajayhdistys.** Turun paikallisosaston vuosikokous 25 p:nä maaliskuuta Turun kuuromykkäinkoulussa. Maalisk. 25 p:nä pidettiin Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen Turun paikallisosaston vuosikokous Turun kuuromykkäinkoulussa. Kokouksen puheenjohtajana toimi H. M. Rekola ja sihteerinä maisteri E. Engblom.

Kokoukselle esitetystä vuosikertomuksesta mainittakoon, että paikallisosasto on saanut yhdistyksen keskushallituksesta 400 mk. annettavaksi kuuromykkäille naisille, jotka aikovat pyrkiä oppilaisiksi Jokioisten pienviljelijäin koulun kotitalous- ja puutarhakurssille ja 100 mk. käytettäväksi Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistyksen työn tukemiseksi. Mainittu yhdistys on lähettänyt raittiuspuhujia m.m. Tampereelle, Alavudelle ja Paraisille. Turun kuuromykkäinkoulun johtajalta on paikallisosasto saanut „Entisten oppilaiden edistämisrahastosta“ 300 mk. käytettäväksi kuuromykkäin hyväksi. Kuuromykkäin jouluilan viettoon on paikallisosaston toimikunta antanut lähes 200 mk. ja jakanut useita kappaleita „Kuuromykkäin Joulu“ ja „Dövtummas Jul“-nimisiä julkaisuja köyhille kuuromykkäille sekä levittänyt 100 markan arvosta helppotajuisia lehtisiä heille. Eräälle kuuromykkäälle on tilattu koko vuodeksi Kuuromykkäin Lehti. Vuoden lopussa päätti toimikunta julistaa kilpakiirjoituksen Turun kuuromykkäinkoulun entisten oppilaiden kesken. Kirjoitusten tulee koskea raittiusasiaa, kirjallisuudsen lukemista, käsityöammattien sopivaisuutta ja kannattavuutta nykyään kuuromykkäille sekä miten puhekoulun käynyt kuuromykkä on suoriutunut puheessa kuulevien ihmisten kanssa. Kilpakiirjoituksista jaetaan kahdessa sarjassa kolme palkintoa kummassakin.

Paikallisosaston omat tilit osoittavat edelliseltä vuodelta 11,141 mk. 61 p., tuloja 2,232 mk. 14 p., menoja 538 mk. ja säästöä kuluvalla vuodelle 12,835 mk. 75 p. — Kuuromykkäin miesten vanhainkodin rahasto osoittaa säästöä 167,442 mk. 48 p., tuloja 12,948 mk. 89 p. ja säästöä tälle vuodelle teki 180,391 mk. 37 p. — Tekla Holmströmin rahaston säästö kuluvalla vuodelle teki 13,608 mk. 62 p. ja Oman kodin rahaston 5,370 mk. 26 p. Jäsenmäärä oli vuoden lopussa 10 vakinaista ja 94 vuosijäsentä.

Toimikunnassa ovat olleet opett. J. K. Palomaa puheenjohtajana ja sihteerinä, maisteri E. Engblom varapuheenjohtajana, opettaja K. F. Helisevä rahastonhoitajana ja johtajatar S. Salminen ja johtaja O. Sundgren muina jäseninä.

Kun vuosikertomus oli luettu esitettiin kokoukselle paikallisosaston tilit ja myönnettiin asianomaisille täysi tilivapaus kuluneelta vuodelta.

Auttajayhdistyksen keskushallitukseen valitti kokous puolestaan uudelleen opettajatar A. Nyströmin ja opettaja J. K. Palomaa sekä opettajatar N. Helsingiuksen tilalle, joka sairauden tähden oli ilmoittanut haluavansa erota, opettaja H. M. Rekolan. Paikallisosaston toimikuntaan valittiin uudelleen johtajatar S. Salminen ja opettaja K. F. Helisevä sekä tilintarkastajiksi opettajatar H. Liljefors ja opettaja H. M. Rekola ja varalle opettajatar S. Liljefors.

— **Lappeenrannan kuuromykkäinyhdistyksen** vuosikokous pidettiin 14. 3. 26. Siinä m. m. tarkastettiin tilit ja myönnettiin johtokunnalle tilivapaus. Johtokuntaan tulivat valituiksi entiset jäsenet: Puheenjohtajaksi rouva Mandi Tiili rahastonhoitajaksi J. Ripanen, sihteeriksi rva A. Häk-

kinen, muiksi jäseniksi K. Laitainen, V. Laitainen, A. Häkkinen ja rva Lydia Laitainen.

Kokouksia on pidetty kerran kuukaudessa. Ohjelma niissä on ollut hengellinen. Kuuromykkät ovat käyneet ahkerasti kokouksissa ja myös kuulevat samoin, mikä on ollut ilahuttavaa kaikille.

Yhdistyksellä oli tuloja 548:75 p., menoja 318:55 p. Säästö 1.157:70 p. Yhdistyksessä on 47 jäsentä.

— **Viipuri.** Helmikuun 13 pidettiin Viipurin Kuuromykkäin Yhdistyksessä vuosikokous. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen rouva Helmi Kaski ja varapuheenjohtajaksi hra Arvi Tolpo sekä johtokuntaan hra Aleks Puolakka, Olli Ollikka ja Armas Suikkanen, neidit Ethel Humble ja Elvira Ampuja ja varalle hra Hj. Lovén ja neiti Jenny Höglund. Seuraavana päivänä teki yhdistys laskiaisretken Nurmin Lautalassa asuvan neiti Sofia Wätön luo.

— **Kuuromykkäin matkapapin toimi Turun hiippakunnassa.** Pastori K. A. Nyman erosi matkapapin toimesta tammik. 1 p:nä. Senjälkeen on Turun hiippakunnan tuomiokapituli julistanut viran haettavaksi 2 kertaa, vaan ei ole sitä kukaan pappi hakenut. Nyt on toimi julistettu kolmannen kerran haettavaksi. Ehkä saavat Turun hiippakunnan kuuromykkät kauan odottaa uutta pappia itselleen.

— **Paljon pyrkijöitä on Kuopion kuurojenkoulun** ensi syksynä. Liki 60 km.-lasta on ilmoitettu sinne uusiksi oppilaisiksi. Kaikki eivät voi sinne päästä, mutta osa lähetetään toisiin km. kouluihin, esim. Ouluun, johon ei ole niin paljon pyrkijöitä.

— „**Kuuromykkäin Joulu**“ on herättänyt huomiota Saksassa. Saksalaisessa K.m.-lehdessä „Die Stimme“ on pitkä ja tarkka selostus „Kuuromykkäin Joulu“ sisällyksestä, johon lehden toimitus on tutustunut ruotsinkielisen joululehden kautta. Selostuksessa mainitaan lyhyesti kaikki joululehden kirjoitukset ja niiden kirjoittajat. Mutta erikosen tarkasti kerrotaan siinä kirjoituksista „Kahden 100 vuotiaan uranurttajan muistolle“ (K. O. Malm ja K. H. Alopaeus) sekä „Kuuromykkä kaunokirjallisuudessa“. Selostus on niin pitkä, että se on painettu kahteen numeroon.

— **Tietoja kuuromykkäistä.** Tietokirja „Valon“ viimeksi ilmestyneessä vihkosessa on maisteri Yrjö Karilaan kirjoittama, hyvin asiallinen ja myötätuntoinen, runsaasti kuviteltu kirjoitus kuuromykkäistä. Siinä puhutaan yleensä kuuromykkyydestä, kuuromykkäinopetuksesta varsinkin Suomessa, eri opetusmenetelmistä, k.m. harrastuksista j. n. e. Tämä teos ilmestyy W. Söderströmin kustannuksella Porvoossa. Kysymyksessä olevan vihkon hinta on 4 mk. 50 p. ja saa sen ostaa kaikista kirjakaupoista.

— **Pohjoismaiden k.m. matkapappien kokous** aijoittaa pitää Norjassa, Oslossa ehkä noin heinäk. 12—14 päivinä, heti pohjoismaisen aistivallioasettajain kokouksen jälkeen. Kutsumuksen Tanskan, Ruotsin, Norjan ja Suomen k.m. matkapapeille ovat lähettäneet Norjan vanhin k.m. pappi Conrad Svendsen ja hänen poikansa, pastori Conrad Bennevie-Svendsen. Kokouksessa keskustellaan k.m. pappien työtä koskevista asioista ja siinä voivat Pohjolan k.m. papit ensikerran yhtyä sekä mieskohtaisesti tutustua toisiinsa. Saa nähdä voivatko kaikki k.m. papit sinne saapua kalliin ja pitkän matkan tähden.

— **Ävikin sähköistämiseksi** ovat lahjoituksia tehneet seuraavat: Forssan kuuromykkät hartaushetkessään 30 mk., Ida Kopsala Toholammilta 5 mk., rouva Ester Ståde Pietersaaresta 30., Vilho Ritalan 50 päivänä koottu 112 mk.

— **Tampereen K.m. yhdistyksen** vahtimestariksi on neiti Fanny Granfors ruvennut toistaiseksi.